

Økt materialgjenvinning av biologisk avfall og plastavfall

Forslag til nytt kapittel 10a i avfallsforskriften

Christoffer Back Vestli
seniorrådgiver
seksjon for avfall og gjenvinning
Miljødirektoratet

Høye EU-mål krever flere virkemidler

- Norge er forpliktet av EUs rammedirektiv for avfall til å nå mål om 65 prosent materialgjenvinning av husholdningsavfall og lignende avfall fra næringslivet innen 2035
- Slikt avfall inkluderer avfall fra husholdninger og fra kontorer, kantiner, hoteller, restauranter, frivillige organisasjoner m. fl.
- Det er behov for flere virkemidler for å nå EU-målet

...men vårt forslag til forskrift følger også opp nasjonale prioriteringer på avfallsområdet

- Bygger på Miljødirektoratets anbefaling fra 2017, der vi pekte på en forskrift som det mest egnede virkemiddelet for å øke utsorteringen
- Omfatter et utkast til ny forskrift med krav til utsortering og materialgjenvinning av biologisk avfall og plastavfall
- Tar hensyn til nye EU-mål
- Er forankret i nye kostnadsanslag

Kort om utredningen

- Miljødirektoratet konkretiserte tre alternative forskriftstekster
- Mepex og Østfoldforskning har konsekvensutredet forslagene
- Statistisk sentralbyrå har bistått Mepex og Østfoldforskning med avgrensninger, statistikk og framskrivinger

Biologisk avfall og plastavfall: Hva slags type avfall er omfattet?

- Forskriften omfatter to fraksjoner avfall som inngår i «municipal waste», og det er:
 - **Biologisk avfall:** Matavfall, park- og hageavfall
 - **Plastavfall:** Plastemballasje som blir avfall og andre kasserte plastprodukter
- **Plastavfall fra landbruket** er ikke en del av municipal waste, men er omfattet av forskriften for å sikre høy innsamling av slikt avfall
- **Industrielt avfall** er **ikke** omfattet
 - Avfall fra opptrettsanlegg, slakterier og produksjon

Foreslåtte krav til kommunene

- Kommunene sorterer ut 24 % plastavfall og 38 % matavfall i dag
- Vi foreslår krav om 70 % innen 2035, men med opptrapping gjeldende fra 2025
 - Plastavfall: 50 % i 2025, 60 % i 2030 og 70 % i 2035
 - Matavfall: 55 % i 2025, 60 % i 2030 og 70 % i 2035
- Utsortert avfall skal leveres til materialgjenvinning
- Dokumentasjon på utsorterte mengder krever plukkanalyser og kjennskap til avfallssammensetningen i den enkelte kommune

Foreslåtte krav til virksomheter som genererer husholdningslignende avfall

- Vi foreslår et generelt krav om utsortering og levering til materialgjenvinning
- Gjelder for virksomheter som genererer husholdningslignende avfall
- Den enkelte bedrift må derfor sørge for kildesortering og avtale med avfallsselskap om at avfallet leveres til materialgjenvinning
- Dokumentasjonskrav for vekt på utsorterte mengder

Foreslåtte krav til landbrukssektoren

- Emballasjeavtalene ble opphevet 31.12.2017 ved innføring av kap. 7
- Landbruksplast inngår ikke i «municipal waste» i EUs rammedirektiv for avfall
- Grønt Punkt Norge drifter system i dag
- Vi foreslår et krav om utsortering med levering til materialgjenvinning, og dokumentasjonskrav

Foreslåtte krav til behandlere/eksportører

- Behandlingsanlegg for materialgjenvinning og eksportører gis krav om å sørge for materialgjenvinning
- Miljødirektoratet mener det er hensiktsmessig med krav lengre ut i verdikjeden fordi det er færre aktører og fordi disse har bedre kontroll nedstrøms i verdikjeden
- Vi foreslår betydelige dokumentasjonskrav for tilsynsformål, men vil så langt det er mulig utnytte eksisterende formater for rapportering av materialgjenvinning

Krav til utsortering og behandling i to steg

**Avfalls-pro
dusent**

- Kommuner har krav om opptrapping til 70 % utsortering i 2035
- Bedrifter og landbruksaktører har generelt krav om kildesortering
- Begrenset dokumentasjonsplikt for tilsynsformål

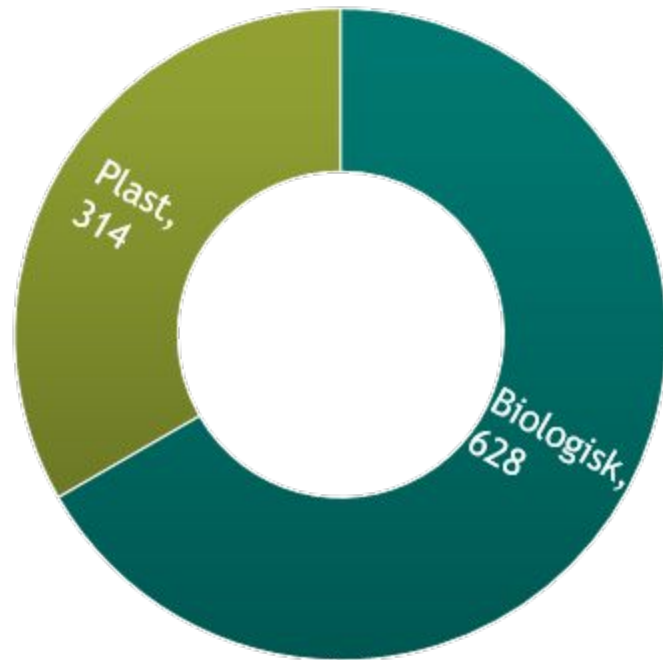

**Eksportører
og
behandlere**

- Sørger for materialgjenvinning
- Mer omfattende dokumentasjonsplikt

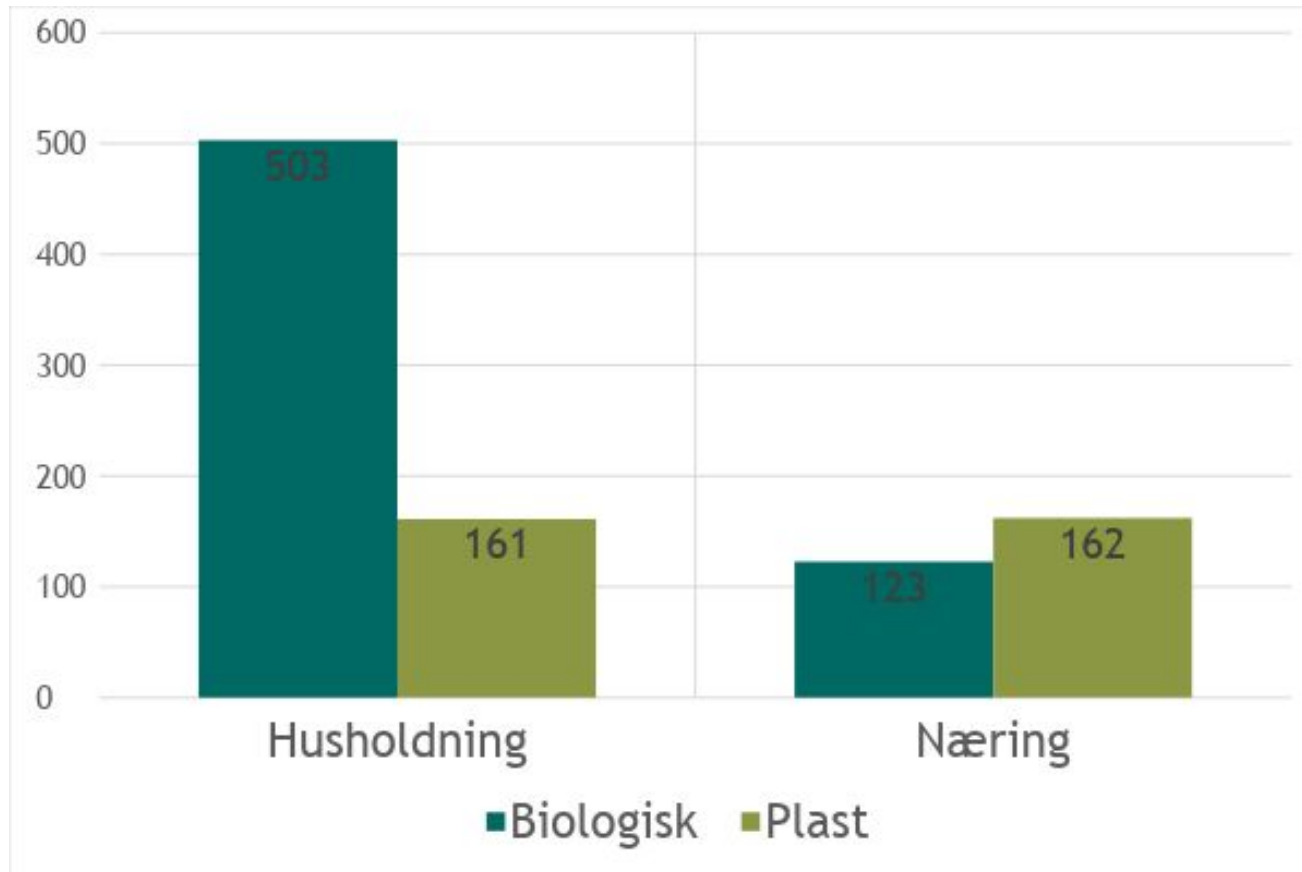
Vi anslår årlige merkostnader til 951 mill. kr.

- 71 prosent av norske husholdninger har tilbud om kildesortering i dag
- Forskriften gir økt behov for investeringer i og vedlikehold av infrastruktur for innsamling av avfall
- Særlig er kostnaden høy der det må etableres nye henteordninger
- 46 % av kostnadene er knyttet til kommunikasjon og oppfølging av forskriften
- Kostnadene kan reduseres betydelig og vil trolig gå ned over tid

Håndtering av biologisk avfall er kostbart

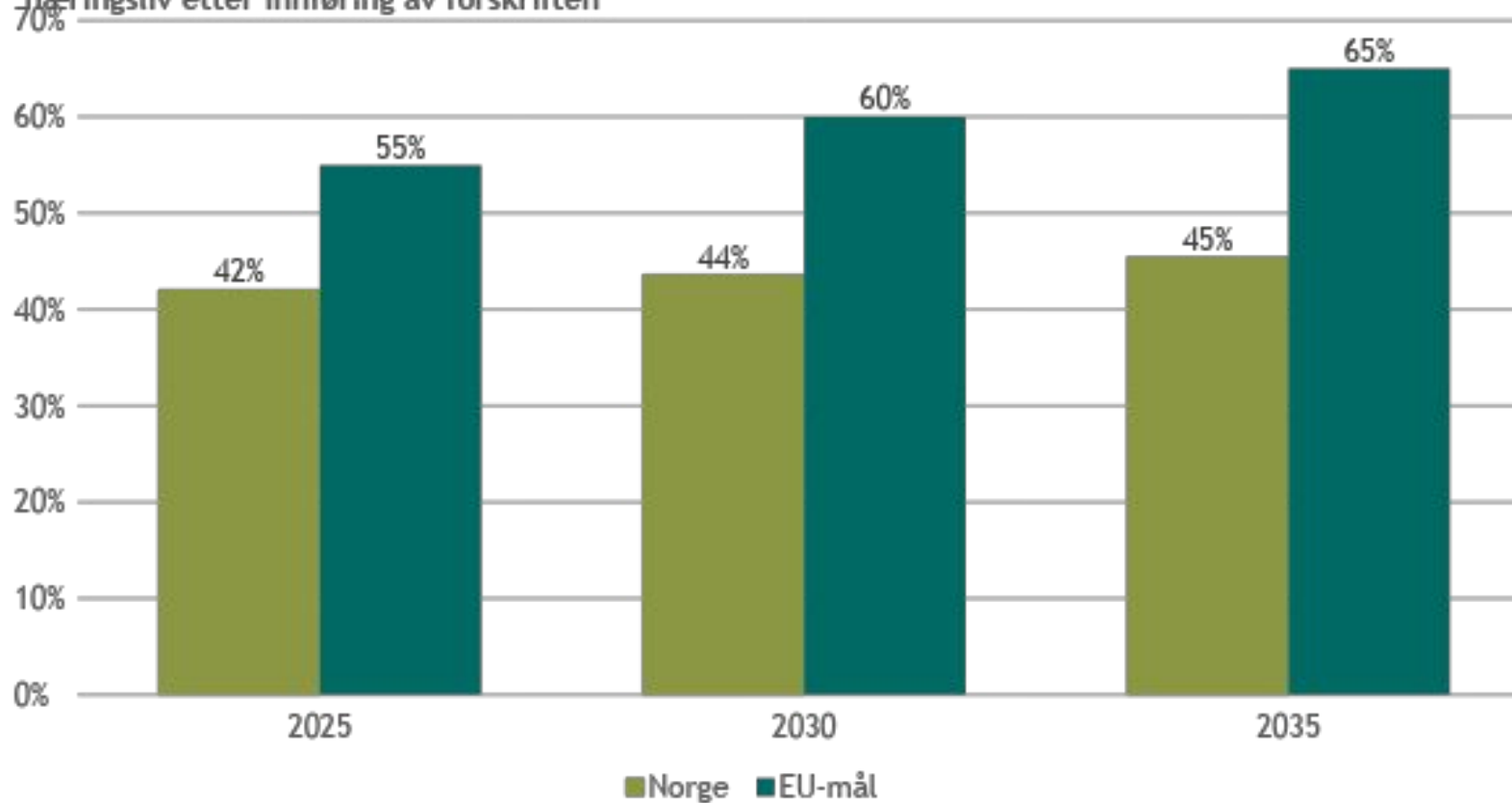

- Figuren viser fordelingen av merkostnader i 2035 mellom husholdninger og berørte næringer
- En betydelig andel av kostnadene knyttes til håndtering av biologisk avfall i kommunene
- En hovedgrunn til dette er behov for investeringer i og tilpasninger av innsamling, omlasting og transport

Forskriften øker materialgjenvinningen

Estimat på andel materialgjenvinning, husholdningsavfall og lignende avfall fra næringsliv etter innføring av forskriften

Klima- og miljøeffekter

- Størst klimagevinst ved materialgjenvinning av plast
- Effekten er størst i utlandet
- Begrenset klimaeffekt ved økt materialgjenvinning av biologisk avfall, men biogass og biogjødsel som erstatningsprodukter bidrar
- Kostnadseffektivitet for plastavfall er 4 000 kr/tonn CO₂-ekv. og 42 000 kr/tonn CO₂-ekv. for biologisk avfall

Kostbart, men nødvendig virkemiddel for at Norge skal nå mål i EUs rammedirektiv

- Det er behov for flere virkemidler for at Norge skal nå målet om 65 prosent materialgjenvinning i 2035
- Det er nødvendig å kildesortere biologisk avfall for å kunne sortere ut og materialgjenvinne mest mulig plastavfall og andre typer avfall
- Teknologitviking vil bidra til å redusere kostnadene og effektivisere avfallsbehandling
- Kostnadene ved kommunikasjon og infrastruktur vil reduseres ved innføring av andre virkemidler i fremtiden

Spørsmål?

christoffer.back.vestli@miljodir.no
+47 928 22 405

